

Fjugstad naturreservat

Fjugstad byr på Skandinavias antagelig største sammenhengende askeskog. Naturreservatet er et godt eksempel på frodigheten som kjennetegner edelløvskog som naturtype.

Askeskogen i Fjugstad naturreservat er et kulturprodukt. Eiendommen Fjugstad ble kjøpt av skipsreder Høegh tidlig i mellomkrigstida. I 1926 ble det første sagverket satt opp på gården, og i 1938 ble det besluttet å satse spesielt på ask. Gjennom flere tiår var sagbruket helårsbeskjeftigelse for tre mann. Askeveden ble særlig brukt til kleshengere, hakke- og sleggeskaft, og til ski.

Den kommersielle driften var avviklet da naturreservatet ble opprettet i 1980. For at skogen skal beholde og utvikle sitt særpreg, må den skjottes regelmessig. Dette gjelder særlig i området sør for gårdsveien til Fjugstad, der ask skal være hovedtreslag. Skogbeltet mellom strandveien og sjøen skjermer området innenfor mot vind og vær.

FAKTA

Naturreservatet ble opprettet i 1980.
Det er 267 dekar stort.

Ask trives i dyp, næringsrik og fuktig jord. ▲

Vår i Fjugstad naturreservat. ▼

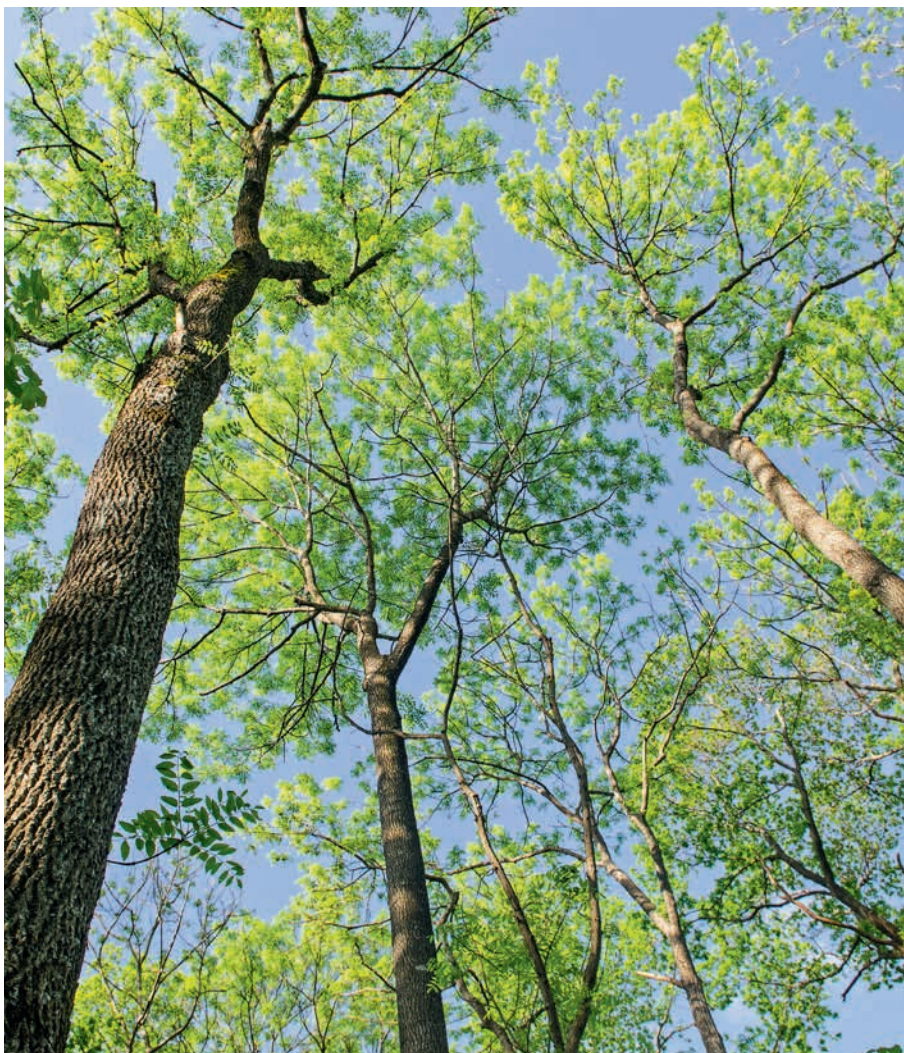

Foto copyright Kim Abel

Fuglereir er en uanselig og sjelden orkidé som mangler klorofyll. ▲

◀ *Løvet spretter sent på asketrærne.*

Ask er et krevende treslag som vokser best i dyp, næringsrik, fuktig jord med god vannbevegelse. Treet setter også høye krav til lys og sommervarme.

I Fjugstad er det strandvoller, avsatt etter siste istid da sjøen stod høyere. Disse inneholder skjellsand, som gir fra seg kalk. Orkideen fuglereir, som vokser i reservatet, er en sjelden art som trives best på kalkholdig muldjord. Roten, som er et tett knippe av korte, tykke røtter, er kilden til plantens navn.

Blant de mest fremtredende fuglene i naturreservatet er de små sangerne. Bøksanger, gransanger, løvsanger og gulsanger er de vanligste. De er litt vanskelige å få øye på, men høres godt. Den fargerike bokfinken er en mer synlig karakterart i skogbildet.

Askeskogen er fattig på sopp som vokser på bakken, men kan huse mange arter som lever direkte på trærne. Store, gamle trær og døde stammer er viktige livsmiljøer for sopparter som lever av å bryte ned veden og på den måten frigjør plantenæringsstoffene til ny vekst i skogen.

Løvverket, greinene og barken på asketreet ble mye brukt som dyrefôr i tidligere tider. Slik høsting ble kalt «lauving» og «skaving». Til medisinske formål ble det destillert ut en tjære av askeveden. Denne ble brukt blant annet til omslag ved beinbrudd, ormebitt og andre ytre skader, og innvortes ved magesyke.

I 2008 ble det oppdaget massive angrep av askeskuddsyke i reservatet.